

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kazuistika dítěte

**Podpora přirozeného rozvoje řeči u dětí – primární
logopedická prevence**

Kroměříž září 2022 – únor 2023

Zpracovala: Zdeňka Valentová

Kazuistika dítěte

Výběr případu: Pro svou praxi jsem si vybrala chlapce Štěpánka, který má čerstvé 4 roky. Štěpánek je šikovný chlapec. Od nástupu do MŠ nepoužívá hlásky K, G, R, Ř. I přes tyto nedostatky je jeho řeč srozumitelná. Štěpánek chodí 2. rokem do běžné mateřské školy.

Osobní údaje:

Štěpán, chlapec, narozen v říjnu 2018

Osobní anamnéza:

Štěpánek měl na začátku programu 4 roky a necelý měsíc.

Program je realizován v běžné mateřské škole, kam Štěpánek dochází 2. rokem. Štěpánek byl na vstupním vyšetření u logopedky letos v říjnu. Jedná se o paní logopedku ze speciálně pedagogického centra. Tato logopedka chodí na logopedickou depistáž i k nám do školky. Ale pouze na začátku roku, kde rodičům vytipovaných dětí doporučí/nedoporučí logopedickou péči. Další postup je na rodičích. Aktuálně budou řešit absenci hlásky „K“. Jediným úkolem z logopedie je špulit pusinku – posílat mamince pusinky.

Rodinná anamnéza:

Matka, VŠ vzdělaná učitelka, ročník narození 1986.

Otec, VŠ vzdělaný policista, ročník narození 1984.

Bratr Viktor, letos předškolák s odkladem ve stejné mateřské škole – ve vedlejší třídě.

Štěpánek má blízký vztah s prarodiči. Rodině hodně vypomáhá babička, která je umělkyní a chlapci se věnuje.

Porod Štěpánka probíhal bezproblémově, porodní váha 2900g a 48 cm. Apgar skóre 10 – 10 – 10.

Štěpánek se narodil přirozeně, v termínu a po porodu křičel.

Do dnešního dne nebyl v nemocnici, veškerá závažnější onemocnění matka negovala. Nosní ani krční mandle nebyla odstraněna.

Štěpán měl dudlík zhruba do 2 let. K pití používal do téhož věku láhev. Necucal - necucá si prsty.

Vývoj hrubé motoriky: od 5 měsíců se plazil, seděl od 6 měsíců a chodit začal v 10 měsících.

Vývoj řeči: První slova začal říkat v roce, ve větách začal mluvit ve 2,5 letech. Štěpánek se letos v říjnu podrobil foniatrickému vyšetření u místní lékařky. Slyší dobře. Nosní mandle není zvětšená.

Matka měla v dětství poruchu výslovnosti.

Školní anamnéza:

Štěpánek začal chodit do mateřské školy ve školním roce 2021/2022 v téměř třech letech. Adaptace na školu byla bezproblémová. Do stejné mateřské školy chodí i jeho bratr, ale do třídy předškolních dětí.

Štěpánek je v oblasti hrubé motoriky velice šikovný. Je pohybově nadaný, rád se zapojuje aktivně do všech pohybových her. Jezdí bravurně na koloběžce i na malém kole bez koleček. Začíná hrát tenis a ani další míčové hry mu nejsou cizí.

Jemnou motoriku má také na velmi dobré úrovni. Babička je umělkyně a jde vidět, že se vnukovi věnuje. Má správný úchop tužky, velice rád a pěkně maluje. Práce se štětcem je od začátku docházky bezchybná. Štěpánek zvládá i stříhání dětskými nůžkami.

Lateralita ruky: pravá

Lateralita oka: pravá

Lateralita je souhlasná.

Sluchové vnímání: Štěpánek rád poslouchá pohádky, zapamatuje si o čem jsou, rád se doptává dalšími otázkami.

Zrakové vnímání je také dobré. Zná všechny barvy, umí je pojmenovat. Poznává, který obrázek je v řadě odlišný (někdy má problém s horizontálně otočeným obrázkem). Trpělivě vyhledává detaily na obrázku.

Vývoj řeči. Štěpánkovi jde dobře rozumět. Jeho aktuálně největším problémem je vynechávání hlásky „k“ kvůli kterému začali letos v říjnu chodit na k paní logopedce

(logopedka na pobočce speciálně pedagogické poradny). . Zatím budou docházet cca 1x měsíčně. Úkol, který dostali – posílat pusinky, protože neumí „našpulit“ pusinku.

Kognitivní vývoj: Štěpánek je zvědavé dítě, rád poslouchá, rád se zapojuje do všech aktivit. Ať už jsou to aktivity pohybové, výtvarné, pracovní. Vyhledává didaktické hry, které plní prakticky bez problémů. Úkol ho ale musí bavit a musí mu jít od ruky. Jinak má tendenci od práce utíkat.

Sociálně-emoční vývoj: Adaptace na školku bezproblémová. Aktuálně se řadí ke starším dětem u nás ve třídě, protože už je tam 2. rok a má tendence začít „zlobit“, navádět ostatní chlapce k lumpárnám a má sklony k fyzickým útokům. K dospělým ve školce se většinou chová adekvátně. Maminka si s ním ani bratrem neví rady, že doma hodně zlobí. Program mají vždy jen s jedním synem (jedou na výlet a buď jede mladší nebo starší, ten druhý zůstává třeba s babičkou nebo jiným rodinným příslušníkem)

Silné stránky: Štěpánek je moc šikovný kluk. Rád se kamarádi, rád pracuje, hraje si. Pokud ho aktivita baví, je trpělivý.

Slabé stránky: Má sklony spíše k fyzickému ataku než slovnímu řešení.

Problémy před vstupem do programu:

Štěpánek má logopedické problémy od vstupu do MŠ. Chybí mu (mj.) hláska „K“, kvůli kterému začal letos chodit na logopedii. Zjištěna špatná oromotorika. Má cvičit správné dýchání a posílat pusinku, protože neumí našpulit rty. Štěpánek hlásku K nenahrazuje žádnou jinou. I přes tento problém je jeho řeč v zásadě srozumitelná. Kromě hlásky „K“ mu chybí „G“ a „R“ a „Ř“

Aktuálně absolvoval vyšetření sluchu, který je naprosto v pořádku.

Průběh spolupráce:

Štěpánek je bezvadný kluk, který se do většiny úkolů pustil s radostí. Zvolila jsem kratší časové úseky, za to častěji a úkoly jsme prokládali volnou, spontánní hrou. U minima úkolů jsem se setkala s tím, že by se Štěpánkovi nechtělo, přestože jsem ho

vytrhla ze hry s kamarády. Lednová setkání byla náročnější. Po návratu z Vánoc se Štěpovi do většiny úkolů nechtělo. Dával přednost spontánní hře a aktivitám, které si sám vybral. Co ale Štěpánka opravdu nebavilo, jsou věci, které mu nejdou. U nich i přes veškerou motivaci vydržel u činnosti jen chvíli. Nemá rád dechová a oromotorická cvičení. Pokud něco neuměl a ani při tréninku se mu to nedařilo, měl tendenci úkol opustit.

Závěr, metodická doporučení:

Jsem moc ráda, že jsem si pro tento program vybrala právě Štěpánka, protože spolupráce s ním i s rodiči byla naprosto úžasná. Štěpa šel do většiny úkolů s chutí, těšil se, sám si za mnou chodil, jestli pro něj něco mám nachystané.

Relativně jsme překonali prvotní odpor k dechovým a oromotorickým cvičením, přesto nemůžu říct, že by je měl rád. Víc jsem se zaměřila na skupinové logochvilky, kde jsem si Štěpánka víc všimla. Nejvíc ho baví vtipné logochvilky, kdy si i před kamarády může hrát na komika a bavit je. Ale i přesto se snažil i na individuálních cvičeních. Sama jsem nejvíc ráda za pěkně špulení pusinky. Začal posílat pusinky na všechny strany, což po něm chtěla i paní logopedka a k tomuto cvičení měl negativní přístup.

Štěpánek ve většině oblastí nemá větší problémy. S vhodnou motivací se do úkolů pouští rád. V úkolech, které jsme opakovali se zlepšoval. Někdy si přišel říct o zábavný úkol z předešlého dne. Nebo mi rovnou řekl, že to či ono dělat nebude. Byly dny, kdy opravdu neměl den, tak jsme procvičování odložili.

Já jsem v tomto „programu“ a díky psaní kazuistiky zjistila, že se hodně zaměřuji na zrakové vnímání, jemnou motoriku a nejméně trénuji sluchové vnímání. To bych ráda změnila. Při zpětném čtení uznávám, že tam nemám mnoho úkolů na zlepšení hrubé motoriky, ale tu většinou ponejvíce rozvíjíme při každodenním pobytu venku, na zahradě, kde máme různé prolézačky a podobně.

Víc jsem během programu vnímala Štěpánkovu řeč a stále doufala, že K, nebo G se objeví. V práci s ním budu pokračovat dál, protože si myslím, že to chce opravdu pouze čas. Program mě ujistil v tom, že úkoly děti baví, protože stály za Štěpánkem řadu, že tu či onu činnost chtějí dělat také. Většinou jsem ji první nabízela Štěpovi, aby si ji „nenakoukal“.

1.1 Sezení: 7. 11. 2022

Rozhovor s maminkou. Zjištění rodinné anamnézy, seznámení se s výsledky vstupního logopedického vyšetření a aktuálně absolvovaného vyšetření sluchu u foniatra.

1.2 Sezení: 8. 11. 2022

Diagnostika Štěpánka. K diagnostice jsem použila záznamové archy, které používáme v naší mateřské škole. Zároveň jsem využila tabulky z publikace Josef Štěpán: Logopedie.

1.3 Sezení: 9. 11. 2022

Téma: Sv. Martin už přijíždí

a) Dechová cvičení

Frkání koníka – vydechovaný proud vzduchu rozechvívá rty

Prasklý balónek – nafouknutí obou tváří, prudké vydechnutí.

b) Oromotorická cvičení

Mlaskání jazykem o tvrdé patro – koník kluše

Sv. Martin bafá z fajfky – oddalování sevřených rtů tlakem vydechovaného vzduchu

c) Předmatematické dovednosti:

PL: vymaluj tolik podkov, kolik potřebuje kůň na svá kopyta.

Štěpánek se na pracovní list moc těšil. Líbily se mu podkovičky. Povídali jsme si, jak taková podkovička vypadá, jakou má barvu, přesto se Štěpa rozhodl pro modrou barvu. Správně spočítal, kolik má kůň nohou a začal vykreslovat. Štěpánek je ale velký výtvarník, a nejradši by vymaloval podkovy všechny. Proto, když měl vymalované tři podkovy, zeptala jsem se ho, kolik nohou má kůň a kolik podkoviček tedy ještě vybarvíme.

Po vymalování poslední podkovy měl potřebu si pracovní list podepsat, přestože ještě nepíše. První písmenko má správný tvar, jen je zrcadlově otočené. Příloha 1

d) Prostorová orientace, procvičování barev:

Skládání barevných víček od Pet lahví do mřížky 3x3.

Štěpánek dostal barevnou mřížku a barevné vršky od Pet lahví. Nejprve jsme si zopakovali barvy, se kterými Štěpán nemá problém. A na barevný puntík v mřížce přikládal stejnou barvu. S tímto neměl absolutně problém, a tak dostal ještě prázdnou mřížku a měl víčka naskládat ve stejné barevné kombinaci jako na vzoru. Začal oblíbenou žlutou barvou. Neskládal podle žádného pravidla. Začal uprostřed. Několikrát se spletl. Tak jsem se vždy zeptala, jaká barva je např. vedle žluté barvy na vzoru a jakou přiložil do mřížky on. Chybu si uvědomil a víčko vyměnil. Příloha P2

e) Sluchové vnímání, časová posloupnost:

Štěpánkovi jsem vyprávěla legendu o sv. Martinovi. Na stole jsem k tomu měla vyskládané obrázky s příběhem. Štěpa pozorně naslouchal, ukazoval na obrázcích to, o čem jsem aktuálně mluvila. Dovysvětlili jsme si slovo žebrák, kterému nerozuměl. Když jsem ho potom poprosila, jestli by dokázal poskládat obrázky tak, aby byl příběh poskládaný správně, postupně je naskládal, sám mi povyprávěl, co na kterém obrázku je. Když si obrázek spletl, a později našel nějaký, který měl být už dřív, opravil se. Příloha P3

1.4 Sezení: 10. 11. 2022

Téma: Sv. Martin už přijíždí

a) Dechové cvičení:

Frkání koníka – vydechovaný proud vzduchu rozechvívá rty

Prasklý balónek – nafouknutí obou tváří, prudké vydechnutí.

b) Oromotorická cvičení

Mlaskání jazykem o tvrdé patro – koník kluše

Sv. Martin bafá z fajfky – oddalování sevřených rtů tlakem vydechaného vzduchu

Dechová a artikulační cvičení Štěpánka nebaví, protože mu dělají problémy. Přesto musím ocenit, že se u koníka (frkání a klusání) opravdu snažil.

c) Hrubá motorika:

Skákání gumy – při pobytu venku jsme vytáhli skákačí gumu, kterou Štěpa nikdy neskákal a zkoušeli jsme si skoky snožmo přes gumu (dovnitř a ven). Menší rozestup gumy/větší rozestup jako přes potok. Skákali jsme i tak, aby byla guma vždy mezi pravou a levou nohou a potom rovnou na druhou gumu, opět mezi pravou a levou nohu. Štěpánka to bavilo. Se soky snožmo problém neměl, dostat gumu mezi pravou a levou nohu mu občas dělalo problém. Příloha P4

d) Zrakové vnímání

Hledání rozdílů na dvou obrázcích pod sebou. První 3 rozdíly našel Štěpánek bez problému. Vše komentoval slovy „tady je takový, tady je takový“. Největší problém mu dělал vertikálně otočený kůň, a tak se budu více zaměřovat na různě otočené obrázky.

Příloha P5

e) Sluchové vnímání a rozvoj kognitivního myšlení: Hádanky se zrakovou oporou.

Se Štěpánkem jsem si prohlídli obrázky, které se vážou k legendě o sv. Martinovi (svíčka, podkova, kůň, ..) Tyto obrázky měl na stole a mohl se na ně dívat. Přečetla jsem mu hádanku a on měl vybrat podle obrázku, co je odpověď.

1.5 Sezení 14. 11. 2022

Téma: Už je konec podzimu, těšíme se na zimu

a) Dechové cvičení – cvičení dechové výdrže

Jelikož má Štěpánek problémy s hláskou „K“ a neumí špulit pusinku, rozhodla jsem se vzít si na pomoc brčko. Jeho úkolem bylo přenést vdechem hrušky na strom. S tímto měl Štěpánek velký problém. Jednu hrušku se mi podařilo na strom přenést s1 zastávkou a měl z toho obrovskou radost, ale na ostatní se mi už nepodařilo ho namotivovat. Příloha P6

b) Oromotorická cvičení s medvídkem Brumlou

Štěpánek ke mně nadšeně doběhl, co pro něj mám dneska za úkol, a tak jsem se rozhodla, že zkusím jeho neoblíbenou oromotoriku. Nachystala jsem mu pusinky medvídku Brumly, sedli jsme si spolu k zrcadlu a dala jsem mu na výběr, kterou pusinku by si chtěl vyzkoušet. Vytáhl si pusinku s „kroužkem“ „O“, která mu dělá velký problém. Jednou to zkusil a řekl, že to nejde. Tak jsem mu nabídla „lehčí pusinku“ - vyplazování jazyka (které mu jde perfektně). Aby odcházel alespoň s malinkým úspěchem. Budeme více trénovat jednodušší pusinky, než získá jistotu a bude dostatečně motivovaný k náročnějším oromotorickým cvikům. Příloha P7

c) Zrakové vnímání:

Štěpánkovi jsem ukázala 4 obrázky v mřížce a jeho úkolem bylo zjistit, co nebo kdo je v mřížce schovaný. Toto cvičení se mu moc líbilo. Správně uviděl zvířátka i plody naší zahrádky. Příloha P8

d) Roztleskávání slabik

Dalším dnešním úkolem bylo roztleskávání slov na slabiky a určování jeho počtu. S tímto Štěpánek nemá problémy. Všechno vytleská, zvládne rovnou i počítat slabiky. Jediné, co ho vždy zmátlo byla jednoslabičná slova. Spočítal jednu, ale řekl dvě. Příloha P9

1.6 Sezení 16. 11. 2022

Téma: Už je konec podzimu, těšíme se na zimu

a) Dechové cvičení

Foukání do malých bambulek. Nejprve jsme zkoušeli, kdo dofoukne dál. Ale potom jsme foukali jen trošku, aby nám bambulky nepadaly ze stolu. Důraz jsem kladla na nádech nosem a regulování výdechu vzduchu.

b) Oromotorická cvičení

Zkoušíme různé „šklebení“ - grimasy Už je konec podzimu (jsme smutní – mračíme se), ale těšíme se na zimu (jsme veselí, šťastní, ukazujeme zoubky)

c) Rozvoj zrakového vnímání a předmatematických představ

Pracovní list s plody podzimu. Štěpánek měl za úkol spočítat kolik kterého plodu na obrázcích najdeme. Procvičovali jsme pojmy malý, velký, menší, větší. Za každý obrázek Štěpánek kreslil tečku k vybranému obrázku. Příloha P10

d) Rozvoj zrakového vnímání

Hledání a počítání překrývajících se obrázků. Našel všechny obrázky. Pracovní list byl zjednodušen i tím, že jednotlivé obrázky (které se navzájem překrývaly) byly barevně odlišeny. Příloha P11

Hledání odlišného obrázku. Štěpánek hledal který obrázek se v řadě liší a říkal mi proč. Tentokrát se mu dařilo najít obrázky odlišené detailem, vertikálně i horizontálně. Příloha P12

e) Doplnění řady podle vzoru:

Úkolem bylo naskládat drakovi mašličky přesně podle vzoru. S tímto úkolem Štěpánek neměl vůbec problém a moc ho to bavilo. Příloha P13
A dalším dnešním úkolem bylo hledání stínů k plodům podzimu. Štěpánek úkol splnil během chvíličky bez problémů. Ani jednou se nespletl. Příloha P14

f) Rozvoj jemné motoriky - grafomotorika

Potom jsme bambulky, do kterých jsme dnes foukali, skládali na čáru. Tu jsme nejprve přejížděli prstem a následně skládali bambulky. Příloha P15

1.7 Sezení 28. 11. 2022

Téma: Už je to tu zas, blíží se adventní čas

a) Dechová cvičení

Vítr: prudký přerušovaný výdech – ústa jsou mírně otevřená, do dlaně prodlouženě vydechujeme vzduch

Vánoční rybka: nabere vzduch do úst, učitelka počítá do pěti – děti vzduch vypustí

b) Oromotorická cvičení

Žužu: ústa jsou otevřená, jazykem se střídavě dotýkáme patra a uvolníme, brada se nepohybuje

Šnek: stahujeme jazyk dozadu (posílení kořenové části jazyka)

Garáž: ústa mírně otevřená, hrot jazyka za dolními zuby - výdrž

c) Grafomotorika

Velkoformátová grafomotorika – jednotažky draka a jablíčka. Štěpánek má správný úchop tužky. Pohyby jsou plynulé. Zvládá různé psací potřeby, proto jsem neváhala u něj použít i stíratelný fix a zalamovaný obrázek. Příloha P16

d) Hrubá motorika

„Houpání“ na balanční podložce s cílem dovést míček až do středu.

Záměrně jsem použila tuto balanční podložku, protože ji má Štěpánek moc rád. Příloha P17

e) Jemná motorika

V neděli jsme zapálili první adventní svíčku na adventním věnci. Ptala jsem se Štěpánka, jestli mají adventní věnec. A nechala jsem jeho samotného, aby si věnec poskládal z papírových předloh. Měl k dispozici papírový jehličnatý korpus a spoustu ozdob. Aktivita ho bavila.

1.8 Sezení 29. 11. 2022

Téma: Už je tu zas, adventní čas

a) Dechová cvičení + oromotorická cvičení + fonační cvičení

Zahřívání rukou – venku se nám docela ochladilo, a tak si třeme ruce od sebe, aby se zahřáli a foukáme si na ně.

Foukání do rukou doprovázíme zvuky Chooooo, chuuuuuu, cheeee, chaaaa, cheee

b) Kognitivní myšlení, rozvoj slovní zásoby, jemná motorika, zrakové vnímání

Štěpánek mi říkal, že si dávali do oken už světýlka, a tak jsem toho hned využila a nabídla mu aktivitu na doplňování logické řady barev.

Začali jsme od nejjednoduššího – kdy jsem Štěpu nechala, ať si světelný řetěz naskládá tak, jak se mu to líbí.

Potom jsme střídali jen dvě barvy po jednom (zelená – červená), a potom jsem už dala kombinaci více barev a tak, že se barvy nestřídali po žárovce, ale třeba po po dvou, ..)

c) Omalovánka

Vymalovávání adventního věnce + povídání o symbolu svíček.

Štěpa je malíř, ale všimla jsem si, že omalovánkové úkoly v mém programu odbývá, protože ho to nebaví a těší se, co dalšího pro něj nachystám. Byť jinak maluje rád, rád si volí omalovánky či kreslení ve spontánních činnostech a maluje moc hezky.

1.9 Sezení: 1. 12. 2022

Téma: už je tu zas, adventní čas

a) Dechová cvičení

Nácvik správného dýchání. Nádech nosem, výdech ústy bez zvedání ramen. Před úkoly, které nás dneska čekají se musíme pořádně prodýchat na čerstvém vzduchu, aby se nám pořádně okysličil mozek a chtělo se nám pracovat.

b) Oromotorická cvičení

Ospalec – zívání – asi nám to okysličení moc nepomohlo, a tak si zkusíme pořádně otevřít pusinku, jako bychom si chtěli zívnout. Zívnutí může být projevem únavy, ale také se při něm ochlazuje mozek, aby se probudil k činnosti.

A když už jsme se trochu probrali, tak můžeme pohoupat pusinku... střídavě vytahujeme koutky rtů nahoru.

c) Zrakové vnímání

Hledání detailů obrázků na velkém obrázku. Využila jsem knihu Zdeňky Študlarové z nakladatelství Krada: Projedeme se pohádkou. Na každé stránce je krátká veršovaná pohádka a s ní spojený úkol. Zrovna v první pohádce o princezně a princovi má dítě hledat maličké symboly na obrázku. S tímto úkolem Štěpánek problém neměl, protože se hledal vždy jen jeden konkrétní obrázek, který byl na stránce jednou. Příloha P18.

Následně jsem ještě využila knihu Ruyer Francois: Obrázkové hledání na statku. Tato kniha je mnohem náročnější, protože na obrázku je třeba 15 kraviček a dítě má za úkol najít krávu, která je ve výskoku.. nebo bandasku na mlíko, která má úplně přesný tvar a je tam vícero různých bandasek. S tímto se už Štěpánek trochu potrápil, protože některé obrázky hledal hodně dlouho. A jelikož úkoly, ve kterých nevyčníká nebo je nemá hotové hned, protože mu to jde, tak má tendenci odcházet. Ale tady musím pochválit, protože hledal skutečně velice dlouho a trpělivě. Příloha P19

d) Kognitivní rozvoj

Hádky s čertí tematikou – zraková podpora

Na stůl jsem vyskládala obrázky s tematikou čertů, andílků a Mikulášů. Štěpánek mi všechny obrázky pojmenoval, abych si byla jistá, co na obrázcích je. Jen vidle mu dělaly problém. A pak jsem mu četla jednotlivé básničky. Správná odpověď byla jeden z obrázků. Štěpánek všechny hádky uhádl a ještě si chtěl o obrázcích povídat. Příloha P20

e) Čtení s porozuměním

Obrázková podpora – „Kdo říká?!

Až mě překvapilo, jak moc tento úkol bavil. Využila jsem kartičky – na každé kartičce je vždy obrázek a k tomu, co ten člověk říká. Např. na obrázku je starší babička s holí a text

„Chodím velmi pomalu“. U většiny obrázků se trefil hned napoprvé. Vyloženě špatně přiřadil jen jednu. Tento úkol chtěly dělat všechny děti a dodnes se k němu rádi vrací. Myslela jsem si, že je těch kartiček možná zbytečně moc, ale děti jsou z úkolu nadšené. Příloha P21

1.10 Sezení: 2. 12. 2022

Téma: Už je tu zas, adventní čas

a) Dechová cvičení

Foukání do bublifuku. Tentokrát jsme si dechové cvičení vyzkoušeli venku, protože bubliny v zimě, to je malý zázrak. Toto je asi nejoblíbenější dechové cvičení. Rádi pozorujeme bubliny venku, jak se drží na sněhu, a jestli stihnou trošku přimrznout, než prasknou. Ale děti bubliny i rády chytají a praskají.

b) Oromotorická cvičení

Posílání pusinek. Jelikož byl Štěpa dneska výborně naladěný a sám přišel s tím, jestli pro něj mám nějaký úkol, využila jsem toho a posílali jsme pusinky na všechny strany. Sám vymýšlel, komu všemu – kromě rodiny – by mohl ještě poslat pusinku a proč. Opravdu se velice snažil ji pěkně našpulit.

c) Zrakové vnímání

Logico primo – najdi stejný + procvičování předložek

Vytáhli jsme tabulku Logico primo a využili pracovních listů. Prvním úkolem bylo hledání polovin hrníčků. Rozbili se hrníčky a Štěpánek měl za úkol najít rozbitou polovinu. Přestože s tabulkou pracoval poprvé, okamžitě pochopil princip práce a spojil všechny poloviny správně. Příloha P22

Rozhodla jsem se ještě pro jeden pracovní list, když ho to tak bavilo, kde jsme hledali oblečení podle toho, kde vzhledem k židli leží. Zároveň jsme si procvičili předložky, části oblečení, nadřazený pojem, počítání slabik a určování první slabik. Se vším si Štěpánek poradil skvěle. Příloha P23

d) Kognitivní myšlení

Antonyma – rozvoj slovní zásoby

Nejprve jsem zkoušela Štěpánka navnadit, že se budeme „hádat“: Já řeknu černý a on řekne opak – bílý. To mu ale moc nešlo. A tak jsem zkusila využít pracovního listu a zrakové opory, kde se opaky hledají. Tady už přímo s tvořením opaků neměl problém. Jen jsme se tam zasekli u Mikuláše – hodný x zlý. Ne u opaku, ale jak to s tím Mikulášem vlastně je. Příloha P24

1.11 Sezení: 5. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Foukání brčkem do sklenice s vodou – dělání bublinek. Toto Štěpánka taky bavilo. Zkoušela jsem poprosit maminku, aby dávala Štěpánkovi pít z brčka, ale říkala, že to doma opravdu ne, protože pití je pak všude jinde, než v puse. A tak možná právě proto, tato aktivita Štěpu bavila. Jakmile jsem si byla jistá, že bude vzduch posílat ven a nebude vodu pít, kápala jsem do vody trochu jaru – to bylo radosti z obrovských bublinek, které lezly z misky ven.

b) Oromotorické cvičení – kapr, ryba

A v každé sladké vodě žije kapr, tak jsme si k tomu přidali dneska Kapříka – tvarování rtů do kroužku a potom i dotýkání a oddalování rtů. A když jsme měli kapříka, tak i rybičku – vysouvání dolní čelisti. S oběma cviky měl Štěpánek problém. Ale když jsem ho poslala k velkému zrcadlu (kde se viděl celý), tak u trénování chvíli vydržel.

c) Časová posloupnost + zrakové vnímání

Vývoj člověka – skládání puzzle

Štěpánek skládá puzzle rád. Toto není klasické puzzle, kde by do sebe dílky zapadaly, ale jen obrázky ze 6 částí. Skládačka je náročnější tím, že je odlišena velikostně podle „stáří“ postavičky. Naopak ulehčená je barevným odlišením pozadí. I přesto se Štěpánek s tímto

úkolem potrápil, protože jsem mu skládačku dala a odešla jsem a neradila. Ale poradil si s ní. Příloha P25

d) Rozvoj jemné motoriky + rozvoj smyslů

Pečení perníčků. Ve školce jsme pekli perníčky. Štěpánek dával těsto do sebe a vykrajoval. Využili jsme i působení na smysly a zkoušeli jsme po čichu poznat vánoční koření (skořice, perníčkové koření, badyán, ...) Tato aktivita děti vždy baví, ale poznají většinou jen perníkové koření – mix. Příloha P26

1.12 Sezení: 6. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechová cvičení

Foukání polévky (to trénujeme každý den u polévky společně s básničkou: Talířek je kulatý, polévka je horká, ale já se nespálím, do polévky foukám.)

b) Oromotorická cvičení

K foukání do polévky jsme přidali i nafukování tváří a převalování vzduchu z jedné tváře do druhé. Následně jsme zkoušeli vzduch „posunout“ i před přední horní i dolní zuby. Největší úspěch mělo samozřejmě „praskání“ balonků – tváří.

c) Rozvoj hrubé motoriky

Cvičení s čertíkem Bertíkem.

Čertík Bertík cvičí rád, je všech dětí kamarád. Pojd'te cvičit holky, kluci, nebudete sedět přeci. Jedná se o sestavu cviků od hlavy až k patě, kdy každá procvičovaná část je podložena básničkou. Děti byly z tohoto cvičení nadšené. Obrázky s básničkami jsem jim vyvěsila na magnetické tabuli a děti - alespoň podle obrázků – cvičili i beze mě. Básnička například na rozehrátí: Poběžíme tralala, celkem třikrát dokola. Nejdřív rychle poběžíme, pak po špičkách chodíme, dáme ruce v bok a půjdeme krok sun krok (zrovna krok sun krok dělал velké problémy – protože to nešlo tak rychle, jako když běžíme).

d) Rozvoj předmatematických dovedností

Řazení od nejmenšího po největší

Využila jsem k předvánočnímu řazení seskládání hvězdiček od nejmenšího po největší – zároveň jsme procvičili pojmy malý – velký – menší - větší– první – poslední – uprostřed (to bylo nejtěžší). Problém byl i ukázat odkud kam je řada seřazená od největšího a odkud od nejmenšího. Příloha P27

1.13 Sezení: 7. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Hra na panovou flétnu – foukání přes spodní ret.

Jelikož Štěpánka dechová cvičení a oromotorická moc nebaví, přemýšlela jsem, co netradičního bych s ním mohla dělat, ukázat mu či naučit. Dětem jsem před spaním pouštěla relaxační hudbu – hru na panovou flétnu. Tak jsem jim povídala, že je to panová flétna a Štěpu zaujalo, co to je, že to nezná, jak to vypadá. Shodou okolností jsem ji měla doma, tak jsem ji donesla a zkoušeli jsme na ni hrát. Hraje se na ni foukáním, kdy je potřeba dát horní zuby před dolní a fouknout. Chvilku to trvalo, ale nakonec se nám podařilo ji rozeznít. A moc to bavilo.

b) Oromotorické cvičení

Hry s bublifukem v zimě. Štěpánek sám prosil o bublifuk, tak jsme vytáhli opět bublifuk do zimy.

c) Kognitivní myšlení – co komu patří

Co patří Mikuláši, čertovi a andílkovi. Přiřazování. Rozšiřování slovní zásoby. Určování počtu slabik. Určování první slabiky. Příloha P28 +P29

d) Rozvoj předmatematických dovedností

Skládání podle zadání – kolik je čeho v pytli? Štěpa dostal na výběr z několika pytlů (ten s tou mašličkou byl nejlepší) a potom dostal za úkol pomoci Mikulášovi nabalíčkovat pytle pro děti. Některé víc zlobili, tak dostali víc uhlí a brambor (na uhlí si Štěpa vzpomněl s hádanek – protože tam ho podle obrázku nepoznal). Některé děti byli hodné a tak dostali víc sladkostí a ovoce.

Mám kartičku oboustranné.. z jedné strany je zadání s číslicemi, na druhé se symbolem ruky se zvednutými prsty. Jelikož Štěpánek se v číslicích ještě neorientuje – využili jsme prsty. Štěpánek si prsty zkoušel i na svých rukou a potom podle toho naskládal. Příloha P30

1.14 Sezení: 8. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Foukání do balónek. Nejprve jsme se „rozfoukali“ foukáním do ping-pongový balonků, potom jsme zkusili klasické plastové, ale větší než ping-pongové a následně jsme zkoušeli nafukovat nafukovací balónek. Bohužel to byly balonky, kde je potřeba opravdu velkého prvního fouknutí, takže balónek se Štěpánkovi nafouknout nepodařilo.

b) Oromotorická cvičení

Schovávání rtů (horního, dolního, obou zároveň). Zkusila jsem tentokrát cvičení se všemi dětmi, aby měl Štěpánek větší motivaci a bavilo ho to. A děti to moc bavilo, smáli se u toho, a tak i pro Štěpu to bylo veselejší. A vydržel u cvičení docela dlouho.

c) Zrakové vnímání

Najdi stíny čertů + rozvoj slovní zásoby – co který čert dělá, co drží, proč to dělá. Kartiček čertů bylo hodně, ani jsem nechtěla všechny využít, ale Štěpu tato aktivita bavila. S přiřazováním stínů neměl problém, obrázky se od sebe hodně odlišovaly.

Ale bavilo ho povídat si o tom, co čerti dělají, nebo co drží v ruce. A jelikož je takový malý myslitel, tak se pořád ptal, proč to dělají. Příloha P31.

d) Sluchové vnímání

Hrajeme sluchové pexeso. Krabičky jsem barvami poskládala na stůl, aby je Štěpánek neviděl. Vždy si vybral jednu kostku – zkusil, jaký vydává zvuk a postupně hledal dvojici, která zní stejně. Dokonce i u velmi podobných zvuků se Štěpánek ani jednou nezmýlil a všechny dvojice určil správně. Příloha P32

1.15 Sezení: 9. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Fonační cvičení

Zahřívání studených rukou (cháááá, chóóóóó, chůůů)

b) Oromotorická cvičení

Malíř – kroužení jazykem O, natírání stropu – horní patro

c) Rozvoj kognitivního myšlení

Připravila jsem si kartičky.

Roční období – na každé kartičce je obrázek + na straně jsou symboly všechna ročních období (jaro – kytička, léto – sluníčko, podzim – lísteček, zima – vločka). Cílem je připnout kolíček (ukázat, zakroužkovat) – pro které roční období je typický hlavní obrázek (např. stavění sněhuláka).

Štěpánek neměl problém přiřadit (jen občas jaro x podzim bylo zrádné), ale spíš jen ukázal symbol a neznal roční období – resp. Neuměl ho pojmenovat. Např. na podzim padá listí – tak říkal místo podzimu – že se to dělá v listopadu. Příloha P33

Další sada karet se zaměřuje na počty do pěti. K tomu Štěpánek ani nepotřebuje ruce. Ale říkal čísla – já jsem mu potom ukázala, jak číslice vypadá, ale sám číslice neukazoval. Pokud byl mix obrázků – např. 2 panenky a 1 autíčko, řekli jsem si to po druhých, pak jsme spočítali kolik je hraček /nadřazené slovo/ dohromady. Příloha P34

Poslední sadou byly tvary – jaký tvar má daný předmět. Tak jsme se učili správné tvary – místo kostky – čtverec, místo kuličky – kruh.

1.16 Sezení 12. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechová cvičení

Zadržování dechu. Foukáme silně jako vichřice, pak vichřice slábne do silného větru, a pak už je lehký vánek fouká. A naopak od vánku až po vichřici.

b) Oromotorická cvičení

Oromotorické cvičení – cvičení s čertíkem, který vařil pálivý guláš. Četla jsem dětem příběh a zároveň ukazovala obrázky, jak se čertí šklebí. Toto Štěpánka moc bavilo, protože to nebylo samostatné oromotorické cvičení, ale prostě se jen „pitvořil“ Příloha P35

c) Zrakové vnímání + jemná motorika + sluchové vnímání

Hra na xylofon podle barevných not.

Štěpánek moc koled neznal (jen hajdom hajdom tydlidom), tak jsme si povídali o tom, co to jsou koledy, koledy jsme si ve třídě pouštěli a já jsem mu potom řekla, že si může zkusit hrát podle not. Noty jsem vybarvilo podle mého xylofonu. Ke každému notovému zápisu je i omalovánky – obrázek, který ukazuje, jaká je to koleda (např. Stojí vrba košatá – obrázek koza na vrbě, .)

Štěpánka to bavilo – „Hrát“ podle not, ale jelikož nemá melodie moc osvojené a i motorika rukou -trefovat se na správné klapky a ještě se dívat do not – byla nová – tak to bylo spíš než hraní, takové bříinkání do xylofonu. Příloha P36

d) Zrakové vnímání

Adventní kalendář – co je ukryté v dárečku.

Vyrobila jsem dětem adventní kalendář, kdy měly 24 dárečků, ve kterých byl ukrytý nějaký předmět. Ten jde vidět prosvícením proti světlu. Tento kalendář jsme neměli jen

jeden dáreček na den, měli jsme to během celého adventu – kdy kdy chtěl – mohl se podívat na kolik chtěl dárečků. Štěpánek poznal všechno. Příloha P37

1.17 Sezení 13. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Jelikož se blíží Vánoce, povídáme si hodně o svíčkách – na adventním věnci. A jednu svíčku jsme si zapálili. Naším úkolem je vytvořit z ní „tančící svíčku“... Rozkomítat plamínek tak, aby se hýbal, ale nesfouknout ho.

b) Oromotorické cvičení

Píšťalka – stáhnout rty a lehce foukat jako na píšťalku,

c) Jemná motorika + trpělivost + orientace v prostoru

Kreslení na magnetické tabulce. Na Vánoce jsme dostali magnetickou tabulku s magnetickou tužkou. Která se stala hitem naší třídy. Štěpánek u ní vydrží opravdu dlouho. Maluje podle sebe... zkoušeli jsme i cíleně vytvořit obrázky a nebo se nechat inspirovat návodem. Cokoliv se mu nepovedlo - vyzdvihl víc kuliček než chtěl, trpělivě kuličky zastrkal zpět a pokračoval. Kreslení na tabulku mu šlo. Ale většinou se nejednalo o žádné konkrétní obrázky... spíš tvary. Příloha P38

d) Zrakové vnímání – Mikulášský balíček

Štěpánek si dnes řekl ještě o další úkol, a tak jsme se vrátili k čertům a Mikuláši a přikládali jsme obrázky ke stínům v pytlí od Mikuláše. S těmito úkoly Štěpa problém nemá. Příloha P39

e) Prostorová orientace

Skládání čertů. Dala jsem Štěpánkovi „dílký“ k vytvoření čerta. Hlavu, různé obočí, různé oči, nosy, rohy, vlasy, ... Nejdříve jsem ho nechala, ať si postaví čerta, jaký by se mu líbil podle vlastní fantazie. S tím si moc rady nevěděl, a tak jsme zkoušeli stavět podle „návodu“. Vybrali jsme si čerta a přesně podle obrázku jsme se snažili postavit svého

čerta.. aby měl stejné oči, stejné obočí, nos, rohy... Nevím, čím to je, ale u těchto typů úkolů mají děti tendenci dávat třeba vlasy nad hlavu. Tak jsme se dívali do zrcadla, že vlasy rostou přímo z hlavy.. kořen nosu je mezi očima, uši jsou zhruba v úrovni očí, ...
Příloha P40

1.18 Sezení 14. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechová cvičení

Tančící svíčka – pro velký úspěch ze včerejška – opakování tančící svíčky.

b) Oromotorická cvičení

Čertí nálady – jak se může tvářit čert? Smutně, veselé, úsměv bez zubů, s vyceněnými zuby, nafouklý čert, nazlobený, unavený, ...

c) Smyslové vnímání

Zdobení mandarinky – hádání chutí a vůní. A už se pomalinku dostáváme k různým vánočním tradicím a výrobě dekorací. Dnes to bylo – poznat podle čichu – co budeme zdobit (mandarinku). Následně jsme opět poznávali podle čichu různé koření, trénovali jsme jemnou motoriku – zapichování rozinek nebylo úplně nejjednodušší. Ale výsledná voňavá dekorace nám vše vynahradila. Příloha P41

d) Zraková percepce

Na dnešek jsem si připravila úkol, který by se zdál být lehkým, ale docela Štěpu potrápil. Nachystala jsem si vánoční dekorace – dřevěné vločky – v mřížce 3*3 cm.. Bylo devět druhů vloček, některé si byly opravdu hodně podobné. Úkolem bylo rozdělit vločky do okének. Kupodivu z některé okénka vločky „přetékalý“ a v některém chyběly. Nechala jsem Štěpánka chvíli se s tím potrápit a když na to nemohl přijít, tak jsem mu pomohla. Nakonec se podařilo všechny vločky roztrdit tak, aby v každém okénku byl stejný počet vloček. Příloha P42

1.19 Sezení 15. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechová cvičení

Foukání do andílků. Máme z besídky zavěšené po třídě andílky a naším úkolem bylo je rozpohybovat. Na některé, kteří viseli opravdu vysoko, jsme potřebovali pořádný fuk. Naopak na ty, co byli nízko a byli menší stačil pouze malinký závan dechu.

b) Oromotorická cvičení

Vítr uvězněný v pusince – nafukování tváří. Pravá, levá, obě. Převalování vzduchu v ústech a jeho následné prasknutí a vypuštění.

Potom masáž tváříček jemným štipkáním.

c) Rozvoj předmatematických představ

Opět jsme se pustili do opakování tvarů, abychom si zopakovali pojmy – čtverec a kruh, které často zaměňujeme za kostičku a kroužek.

Nejprve jsme si tvary pojmenovali, potom jsme si povykládali, které věci mohou mít tvar toho daného tvaru a následně jsme si prošli okraje, abychom potrénovali i jemnou motoriku.

Bohužel jsem na tvarech proděravěla malé dírky, a tak se nám tam nevešla tupá jehla, ale naštěstí jsme měli barevné tkaničky s pevným koncem, které nám posloužili dobře i bez jehly. Ovšem Štěpova trpělivost dostačující nebyla, a tak se podařilo vyšít pouze jednu stranu. Příloha P43

d) Zrakové vnímání + kognitivní myšlení

Najdi vložku podle popisu.

Máme 2 papíry A4 s různými vložkami (vložka malířka, vložka, která čte knihu, smutná vložka se zavřenými očima, veselá vložka s vyceněnými zuby..) Ale pomíchali se nám jména. Úkolem Štěpánka bylo najít pojmenovanou vložku podle popisu. Např. vložka Leduška má růžovou sukénku. Vložek bylo relativně hodně. Některé byly opravdu výrazné, takže nebyl problém je poznat, ale některé se lišily pouze drobným detailem (zavřená x otevřená očka). A to už někdy Štěpánka nebavilo, když se trefil vedle.

Ale jinak tato aktivita byla moc pěkná, bavila ho.. Jelikož tyto vločky používám i jako výzdobu ve školce, tak jsme je potom během následující dny hledali i po školce, kde která vločka je, případně jsme vzpomínali i na jména Příloha P44

e) Kognitivní myšlení + zrakové vnímání

Třídíme baňky podle 1 – 2 – 3 hledisek.

Máme mřížku. Nahoře jsou dány vzory baněk, v prvním sloupci barvy a je potřeba přesně podle vzoru a baněk přiřadit do správného okénka. Třídění podle barvy bylo jednoduché, potom už se Štěpánek občas ztratil v některém okénku. Příloha P45

1.20 Sezení 19. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Fonační cvičení

Meluzína – fíííí, fóooo, fůůů. Konečně nám pořádně nasněžilo, a tak můžeme cvičit i meluzínu.

b) Oromotorická cvičení

A když je venku zima, a my se špatně oblékneme, tak nám někdy může být taková zima, až začneme cvakat zuby.

Cvakačka – cvakání zubů, oddálení a přiblížení

c) Sluchové vnímání

Hra sluchového pexesa. Protože jsem si všimla, že sluchové vnímání rozvíjím méně a Štěpánkovi se dneska moc nechtělo, vytáhla jsem to, co ho bavilo – sluchové pexeso a tentokrát jsem ho nechala samotného, aby mi vytvořil dvojice. Po očku jsem ho sledovala, jestli nepodvádí a nedívá se na barvičky, ale seřazoval trpělivě podle zvuku.

d) Jemná motorika + trénink trpělivosti

Hra Mikádo. Tuto hru Štěpa neznal, ale hned se do ní chtěl pustit. První hru jsme trénovali spíš jak na to.. kde brát tyčinky.. Štěpu to bavilo, ale neměl tu trpělivost vzít tyčinku tak,

aby se zbylé nepohnuly. Kolikrát měl jednu úplně na volno, ale on vzal stejně z vrchu. Druhou hru se trochu polepšil, ale prstíky byly neobratné a další tyčinky se stále hýbaly. Příloha P46

e) Rozvoj pravolevé orientace

PL – Kam plave kapr? Úkolem bylo zakroužkovat jednou barvou kapry, kteří plavou doprava a odlišnou barvou kapry, kteří plavou doleva. Štěpánek si u každého říkal, jestli plave k oknu nebo ke dveřím a podle toho všechno správně zakroužkoval. Příloha P47

1.21 Sezení 20. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Ohřívání rukou – protože jsme stavěly venku iglú a sněhuláky, je potřeba si zahřát ruce .. s doprovodným Ch

b) Oromotorické cvičení

Protože se nám někdy moc dařilo stavět, měli jsme úsměv na rtech, ale následně se nám třeba koule pro sněhuláka nepodařila, tak jsme se byli smutní a mračili jsme se. (hra na klauna)

c) Grafomotorika

Malujeme kolečka – baňky na vánoční stromeček. Štěpánek má výbornou grafomotoriku – kolečka měl precizní. Ale jelikož ho úkol dnes už nebavil, tak obrázek místo toho, aby ho pěkně vymaloval, tak ho jen vyškrtal. Příloha P48

1.22 Sezení 21. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Foukání do bambulek. Měla jsem na stole úkol na příkládání bambulek, a tak jsme jich hned využili a zkoušeli jsme přes stůl, kterou bambulku (velikostně a barevně a kdo) dofoukneme nejdál.

b) Oromotorické cvičení

Počítání zubů – po foukání bambulek jsme zkoušeli počítat zuby – jestli je možné, že jich máme tolik, že by kolem nich ten „vítr“ nechtěl jít ven foukat do bambulek.

c) Sluchové vnímání

Hra – tleskni, když uslyšíš hlásku „K“

Říkala jsem Štěpánkovi různá slova, předměty ze třídy a měl tlesknout, když slyšel hlásku „K“. Na začátku slova s tím relativně problém nebyl... ale uprostřed a na konci ji většinou neslyšel.

d) Zrakové vnímání + paměť

Kimova hra – co zmizelo? Tentokrát jsem využila různé předměty ze třídy.. nechala jsem Štěpánka, ať si je pořádně prohlédne. Potom jsme je přikryli dekou. Štěpánek mi vyjmenoval, které předměty si pamatuje. Já jsem z pod deky jeden předmět vytáhla a schovala, odkryla deku a Štěpánek ne a ne přijít na to, co chybí.

e) Grafomotorické cvičení

Jednotažka – zlaté prasátko. Povídali jsme si o různých vánočních tradicích – mimo jiné i o půstu a večerním zlatém prasátku. A tak jsem Štěpánkovi dala jednotažku zlatého prasátka, protože se mu tato tradice líbila. Jednotažku zvládl – dokonce oběma směry. Příloha P49

1.23 Sezení 22. 12. 2022

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

a) Dechové cvičení

Foukání do peříček. To je u nás oblíbené dechové cvičení, a tak když už se blíží Vánoce, vytáhla jsem dětem peříčka. Každý si vybere svou oblíbenou barvu, pojmenuje ji. Potom foukáme různě – abychom doufoukli peříčko po zemi přes celou hernu, necháme peříčko v ruce a foukáme, aby se třepotalo. Nebo jej necháme na ruce a foukáme tak malinko, aby se jen chvělo a nespadlo, nebo naopak aby doletělo co nejdále. Zkusíme ho i udržet ve vzduchu, ale to je moc těžké.

b) Oromotorické cvičení

Cucání bonbonu. Doma už máme spoustu cukroví, a tak si dáme ve školce pro změnu bonbon. Objeví se nám na levé straně.. pak ho zkusíme překulit na pravou stranu. Zkusíme si bonbon dát i před horní a dolní zuby.

c) Zrakové vnímání

Vánoční Člověče, nezlob se – rozšiřování slovní zásoby s vánoční tematikou,
Stačilo však jen jedno kolo – než každý dostal figurku do domečku. Příloha P50

d) Počítání, rozvoj slovní zásoby, jemná motorika

Výroba hry „Nebe, peklo“ Štěpánkovi jsem vytiskla vzor hry Nebe peklo. On sám si musel základní čtverec vystříhnout – což se mu podařilo naprosto precizně. Následně s mou pomocí hru seskládal – překládal papír dle mých instrukcí, případně jsem mu pomáhala přidržovat, aby se mu hra podařila. Štěpánek už chtěl hrát, a tak obrázky nevymaloval, ale škaredě zaškrtal. Ale jakmile byla hra hotová, chtěl hrát, počítal (říkali jsme si i počty slabik a první slabiky), povídali jsme si o vánočních symbolech a s velkou radostí si skládačku odnesl domů. Příloha P51

1.24 Sezení 3. 1. 2023

Téma: Na tři krále, o krok dále

a) Dechové cvičení

Vzdychání – jak nám ty Vánoce daly zabrat... nádech nosem, výdech ústy a velké uffff

b) Oromotorické cvičení

Štěpánkovi se po prázdninách úplně moc nechtělo, tak jsem ho přivítala alespoň veselým brnkáním na rty, které se mu moc líbilo, a tak si „brnkal“ v průběhu dne sám od sebe několikrát.

c) Rozvoj prostorového vnímání a jemné motoriky

Úkolem bylo poskládat ze špejlí a PET vršků panáčka podle předlohy. Toto není úplně oblíbené cvičení, protože je náročné na jemnou motoriku, abych jednou špejlí neposunula jinou, kterou jsem tam dala dříve. I Štěpánek se s panáčky natrápil, ale nakonec alespoň dva poskládal. Sice nevypadali úplně přesně jako na obrázku, ale pochvalu samozřejmě získal. Příloha P52

Hra Tangram – skládání obrázků podle vzoru.

Přestože panácci moc oblibu nezískali, tak tangram si Štěpánek oblíbil. Dlouho mu trvalo, než „pochopil“, že tvary jsou barevné z obou stran, tak je může obracet i rub/líc. Snaží se skládat i podle obrázků (ale jen to, co se mu líbí – opravdu líbí – nedívá se jestli je to lehké/těžké). U toho vydrží to skládat a opravovat dlouho. Ale moc rád skládá i podle fantazie – a tady už nejen tvary jako u magnetické tabulky, ale tady skládá skutečné obrázky. Příloha P53

Logická řada – skládání světýlek

U tohoto úkolu jsme začali nejjednodušší cestou.. Štěpánek dostal prázdné „lanko“ a na něj měl naskládat barevné žárovky v pořadí, jak se mu to nejvíce líbí.

Potom dostal za úkol naskládat barvičky podle toho, jak začínal řetěz – střídání dvou barviček – např. červená – modrá- červená modrá.

Zvyšovali jsme počet barev – to Štěpánkovi nedělalo problém.

Problém se objevil, když se tam některá barva objevila 2x po sobě. .např. modrá – bílá – bílá... Štěpánek dal modrá – bílá – modrá – bílá a nešla mu tam ta 2x bílá po sobě do hlavy. Příloha P54

1.25 Sezení 4. 1. 2023

a) Dechové cvičení

Odfoukáváme špatnou náladu. Obrovský nádech nosem a velký výdech ústy s co nejvyšší výdrží výdechového proudu.

b) Oromotorické cvičení

Po Vánocích si opět zkusíme posílání pusinek celé rodině. Dokonce posíláme pusinky i Ježíškovi za dárečky, které přinesl. Pokud vidím někde zlepšení, tak u tohoto cvičení, které Štěpa na začátku programu odmítal dělat.

c) Prostorová orientace a grafomotorika

A tady jsme propojovali orientaci v prostoru s grafomotorikou. O tento úkol si řekl Štěpánek sám, když ho viděl na stole. Prázdnou mřížku s obrázky jsem zalaminovala. Vzory jsem ponechala jen tak, aby úkolem bylo obkreslit cestu stejně, jako to bylo na vzoru. Štěpánek vytvořil 3 cesty a ani jednou se nespletl. Cestu si navigoval slovní dopomocí, jak jsem mu to ukázala u prvního obrázku (cesta vede od stromečku k baňce, ...) Příloha P55

d) Hra na propojování hemisfér

Zkusila jsem dnes i něco těžšího, a to „pracovní list“ nebo „hru“ na propojování hemisfér. Úkolem bylo přejet po předkresleném vzoru oběma rukama zároveň. To Štěpánkovi vůbec nešlo, a tak jsme chvíli trénovali jednu ruku, potom druhou a potom jsme to zkusili pomaličku oběma. Ale i tak to bylo spíš tak, že projel kousek

„dráhy“ jednou rukou, zůstal stát a jel druhou rukou. Dojel zase třeba do půlky a vystřídal ruce. Určitě vyzkoušíme ještě někdy. Příloha P56

1.26 Sezení 5. 1. 2023

Téma: Na tři krále, o krok dále

a) Dechová cvičení

Štěpánkovi se ani dnes nechtělo do školky, a tak byl ráno takový nevrlý. A funěl. Tak jsme si z toho udělali takový „dechový test“, jak se nám dýchá nejlépe? Nádech nosem a výdech pusou? Nádech nosem a klidný výdech nosem? Nebo nádech ústy a vzteklý ufuněný výdech nosem jako nějaké zvířátko. Bylo celkem zajímavé se soustředit na to, čím se zrovna chceme nadechnout a čím chceme vydechnout.

b) Oromotorická cvičení

Jak zazvonil Ježíšek na zvoneček, když nás volal ke stromečku? Cink cink, cink cink.

Jsem moc ráda, že jsem se po Vánocích sešli v naší třídě Kuřátek: Pip pip pip.. puť, puť, puť

c) Zrakové vnímání

Ještě jsme se vrátili k Vánocům, a ke stromečkům, jaké mohou být na stromečku baňky a pomocí tabulky Logico primo jsme spojovali barevné baňky na stromečku s příslušným okénkem. Možná to bylo tím, že je po Vánocích, nebo tím, že se Štěpa moc nesoustředil nebo je to opravdu náročné udržet v hlavě tři barvy – a zase je najít ve vzoru a přiřadit správné barevné kolečko, ale zvládl první tři stromečky, a pak už nechtěl ani s mou pomocí, že je těch barviček moc. Příloha P56

d) Jemná motorika

Stříhání a zdobení koruny pro tři krále. Příloha P57

1.27 Sezení 9. 1. 2023

Téma: Kam se schovala zima? Do Grónska

a) Dechová cvičení

Dnes to bylo velice těžké, protože sotva mě Štěpánek ráno uviděl mezi dveřmi, tak mi říká „Dneska žádný úkol s tebou dělat nebudu.“ A tak jsme „pouze“ ve skupinové logochvilce dýchali na prochládlé ruce, protože jsme se ocitli v Grónsku.

b) Fonační cvičení

Tento týden nám do třídy došel dopis od dánské královny Markéty, ve kterém nás žádá o pomoc. Velice se tomuto dopisu divíme. Óóóóó'. Áááááá

c) Jemná motorika „stavba iglú“

Trhání papíru na kousky a lepení na iglú. Příloha P58

d) Zrakové vnímání a jemná motorika

Lovení rybiček pro tučňáka. Máme dva terčíky, na kterých se točí šipka. Na jednom terčíku padne barva, na druhém tvar. Štěpánek měl za úkol prutem na magnet ulovit rybičku podle barvy kterou si vytočil a ještě musí mít na bříšku správný tvar. Touto rybičkou pak nakrmí tučňáka. Příloha P59

1.28 Sezení 10. 1. 2023

Téma: Kam se schovala zima?

a) Dechová cvičení

Eskymáci si rozdělávají oheň. Musí ho pořádně rozfoukat. Nádech nosem, a pořádný výdech ústy „do ohně“.

b) Oromotorická cvičení

Nafukování tváří, jako baculatý Eskymák. Střídavě nafukujeme levou a pravou tvář a také obě dohromady.

c) Grafomotorika

Domaluj podle předkreslených čar iglů. Tento týden Štěpánek úkoly přímo pro něj bojkotuje. Dostal pracovní list, kdy měl pouze obtáhnout předkreslené čáry. Úkol byl splněný během chvíličky, ale opravdu s velkou nechutí. Ale čáry byly krásné – svislé i vodorovné. Příloha P60

d) Jemná motorika

Mám přichystané kartonové rybičky s různými „průřezy“ a navlékáním. Úkolem provléci (navléci, omotat) provázek, podle čar. Tento úkol byl hodně náročný. Jednak provázek je dlouhý, aby vystačil na celou rybu a hodně se motal. Některé tenké průřezy se začaly „nejemnou motorikou“ dětí ohýbat. Tento úkol Štěpánka nebavil. Příloha P61

1.29 Sezení 11. 1. 2023

Téma: Kam se schovala zima? Do Grónska

a) Dechová cvičení

Udýchání tažní psi (viz další úkoly tohoto dne), jsou unavení z daleké cesty a dýchají těžce s vyplazeným jazykem. Nejdříve strašně rychle – těsně po dojezdu, až se postupně dodýchají do úplného klidu.

b) Oromotorická cvičení

Psi štěkají: Haf, haf, haf.. A vrčí na nepřátelské vlky: Vrrrrrr

c) Hrubá motorika

Eskymáci se pohybují po ledu pomocí psího spřežení. Jeden pasažér si sedl do bedny vycpané kožešinami a čtyři děti ho jako tažní psi táhly. Byla to docela makačka. Děti to hrozně bavilo (samozřejmě se všichni chtěly vozit). Bohužel nám naše „sáně“ z polykarpové bedny brzy praskly. Ale Štěpánek si vyzkoušel jak roli Eskymáka, tak roli tažného psa. Příloha P62

1.30 Sezení 12. 1. 2023

Téma: Kam se schovala zima? Do Grónska

a) Dechová cvičení

Tučňák na ledu. Zalaminovala jsem obrázek zamrzlého rybníku a dva tučňáky.. Tučňáci pomocí výdechového proudu tancují po ledu. Příloha P63

b) Oromotorické cvičení

Přehnané grimasy v mluvě – když se snažíme Eskymákům vysvětlit, proč jsme do Grónska přijeli (na žádost královny Markéty a hledáme ztracenou zimu.). Štěpánek měl za úkol „říct“ větu bez hlasu.. pouze otvírat pusu a pořádně využívat mimické svaly kolem úst.

c) Velkoformátová grafomotorika

Uvolnění ramenního kloubu. Tato cvičení má Štěpánek rád, tak jsem využila velkoformátového tučňáka. Tento týden jeden z mála úkolů, ke kterému přišel Štěpa sám. Příloha P64

d) Jemná motorika, trpělivost, kognitivní myšlení

Zachraň medvěda – stolní hra. Rozbíjení ledové kry tak, aby medvěd nespádl do moře. Tuto stolní hru má Štěpánek rád. Jen u nás si ji děti hrají někdy i samy, takže se občas cvičíme v tom, že se musíme u stolních her střídat. Jednou hraje jeden, podruhé kamarád. A někdy se bohužel stane, že Štěpánek prohraje, což nese velice těžce. Příloha P65

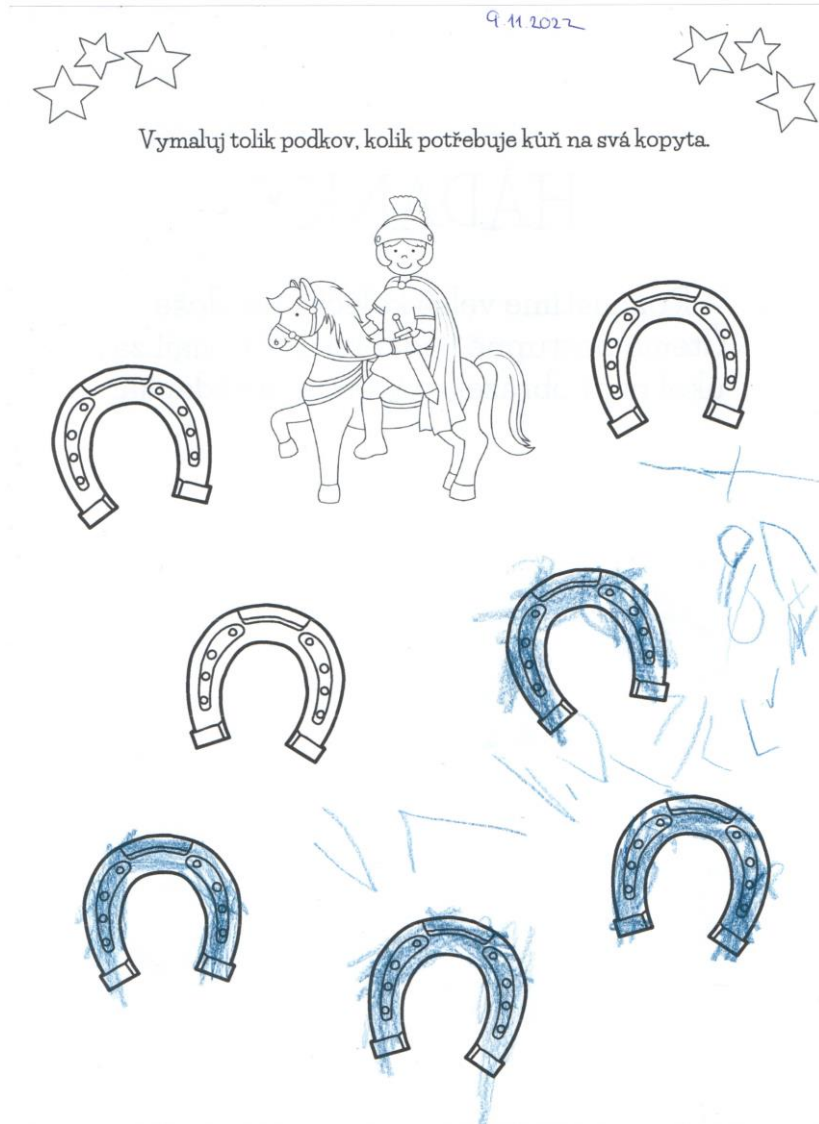
e) Hrubá motorika

Závody na lyžích. Pořádali jsme závody na lyžích, kdy jsem Štěpánkovi připnula lyže a pomocí dřevěných holí a za doprovodu skandujících fanoušků se měl dopravit do cíle. Myslím si, že vyvrcholení tohoto týdne. Aktivita měla neskutečný úspěch a děti by jezdily celý den. Snad jsme zimu našli a ještě se k nám do Kroměříže vrátí. Příloha P66

Seznam použité literatury

1. Slezáková K.: Mluv se mnou, Pracovní listy pro rozvoj dětské řeči. Portál 2014. ISBN 978-80-262-0711-5.
2. Štěpán Josef: Logopedie. Rubico, 2020, ISBN 978-80-7346-269-7.

Příloha 1

Příloha 2

Příloha 3

Příloha P4

Příloha P5

Příloha P6

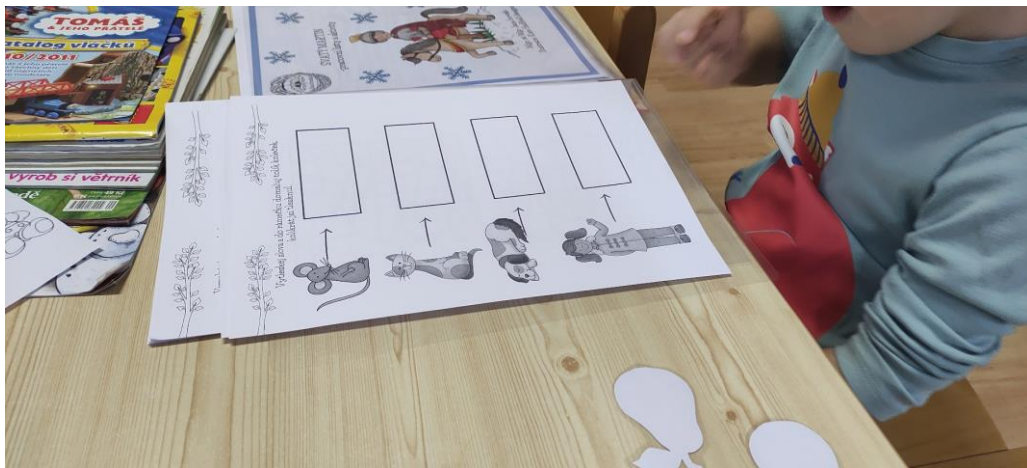
Příloha P7

Příloha P8

Příloha P9

Příloha P10

Příloha P11

Příloha P12

Příloha P13

Příloha P14

Příloha P15

Příloha P16

Příloha P17

Příloha P18

Příloha P20

Příloha P19

Příloha P21

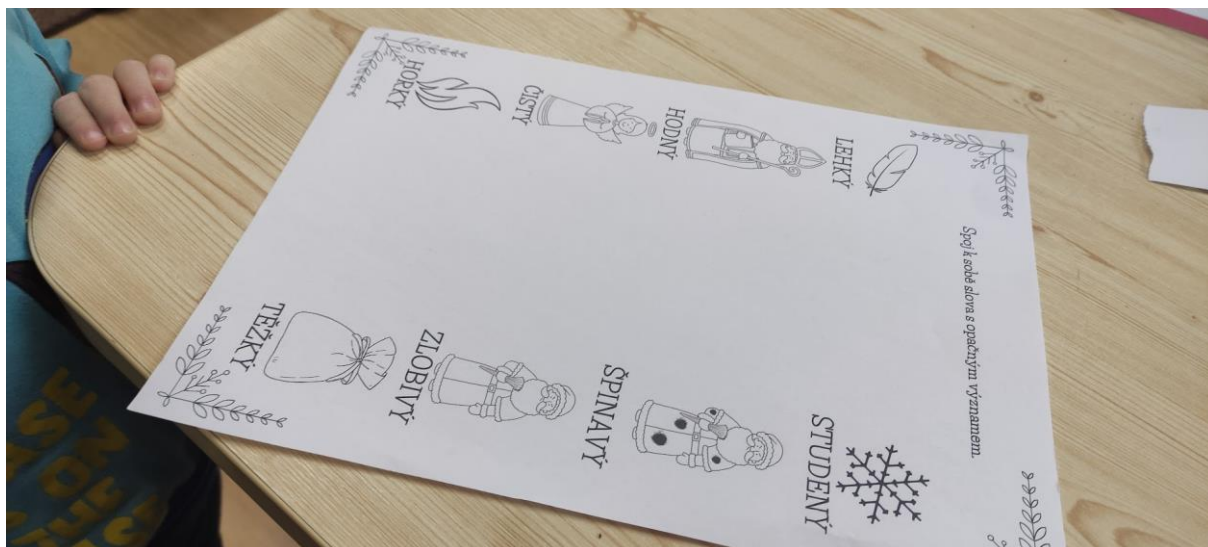

Příloha P22 + P23

Příloha P24

Příloha P25

Příloha P26

Příloha P27

Příloha P28

Příloha P29

Příloha P30

Příloha P31

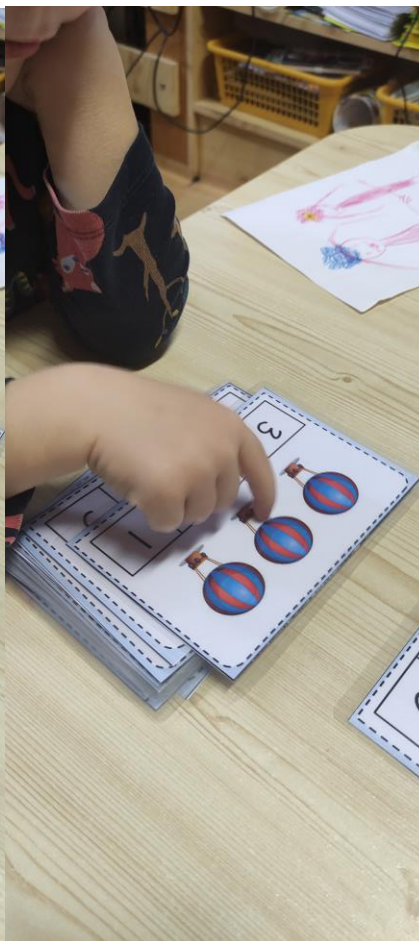
Příloha P32

Příloha P33

Příloha34

Příloha P35

Příloha P36

Příloha P37

Příloha P38

Příloha P39

Příloha P40

Příloha P41

Příloha P42

Příloha P43

Příloha P44

Příloha P45

Příloha P46

Příloha P47

Příloha P48

Příloha P49

Příloha P50

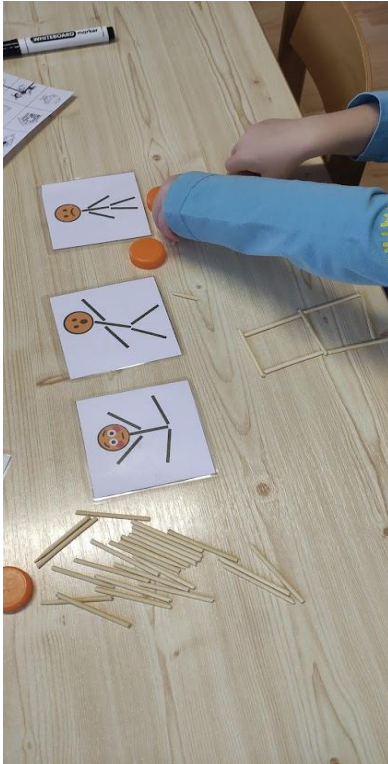

Příloha P51

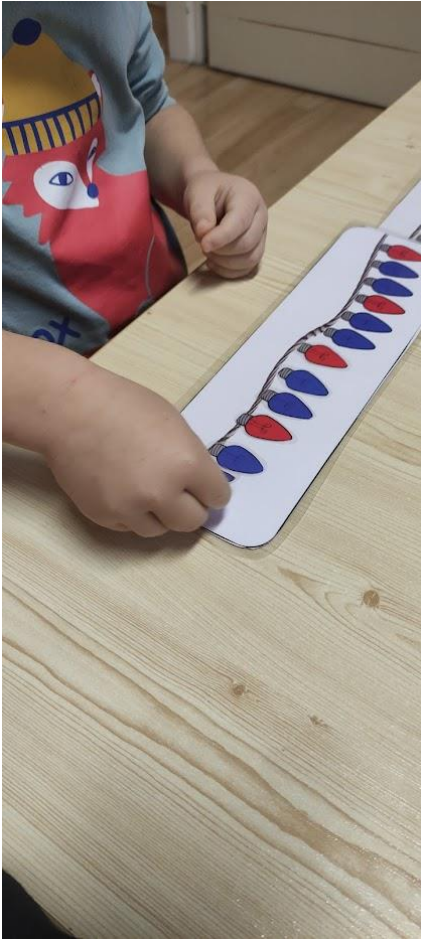
Příloha P52

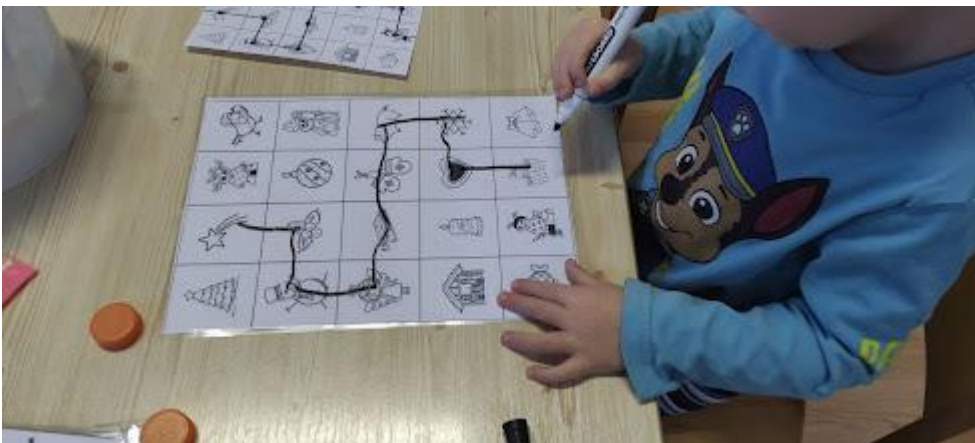
Příloha P53

Příloha P54

Příloha P55

Příloha P56

Příloha P57

Příloha P58

Příloha P58

Příloha P59

Příloha P60

Příloha P61

Příloha P62

Příloha P63

Příloha P64

Příloha P65

Příloha P66

